

moc predykcyjną miało narażenia na oferty. Otrzymanie oferty w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem zwiększa prawdopodobieństwo zaliczenia do grupy użytkowników w czasie ostatnich 12 miesięcy 30-40 razy w stosunku do osób, które nigdy takiej propozycji nie otrzymały. W przypadku picia wódki w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem analogiczne prawdopodobieństwo jest ok. 20 razy wyższe.

W predykcji używania konopi wraz z wiekiem rośnie rolą oceny dostępności. Jednocześnie spada rolę czynnika narażenia na oferty. W predykcji picia wódki dominującą rolę odgrywa narażenie na propozycje. W modelu dla uczniów klas trzecich ocena dostępu do wódki jest nieobecna, a tym samym nie ma wartości predyktywnej.

Janusz Sierosławski, Antoni Zieliński

Psychoactive substances availability and their use among students of post-primary schools

Summary

The paper deals with Polish results of the European School Survey Project on Alcohol and Drugs (ESPAD), carried out in 1995 among students of post-primary schools (grades 1 and 3). The original ESPAD questionnaire includes questions concerning availability of alcohol and other drugs in terms of difficulty in obtaining particular psychoactive substances. Responses were given in the form of rating of possibilities of these substances acquisition. The Polish version of the questionnaire included some additional items concerning other aspects of availability, in terms of reported facts that had occurred in the respondent's life. The additional items pertain to the exposure to offers of particular drugs or alcoholic beverages by various other persons, in the respondent's lifetime, during the past 12 months and the last 30 days.

Relationship between the original ESPAD indicator of availability and additional indices are analyzed in the context of vodka and cannabis use in the lifetime, during the past 12 months, and the last 30 days.

Key words: psychoactive substances availability / cannabis / vodka / students of post-primary schools

PIŚMIENNICTWO

1. Balding J. (1994) Young People in 1993: *The Health Related Behaviour Questionnaire Results For 29,074 Pupils Between The Ages Of 11 And 16*. University of Exeter, School Health Education Unit.
2. Cohen J. (1992) *Achieving A Reduction In Drug Related Harm Through Education. Paper Presented At The 3Rd International Conference On The Reduction Of Drug Related Harm*. 23-27Th March 1992, Melbourne, Australia.
3. Davies J.B., Coggans N. (1992) *Does drug education work?* (in:) *Alcohol and Drugs. The Scottish Experience*. Ed. By M.Plant, B.Ritson and R.Robertson. Edinburgh University Press.